

Järn & Stål /offentlig gestaltning är namnet på Stenebys universitetsutbildning inom smide. Den är 3 årig och leder till kandidatexamen samt masterexamen efter ytterligare 2 år. Utbildningen drivs av Göteborgs universitet, konstnärliga fakulteten. Liksom alla andra utbildningar under samlingsnamnet Steneby är den förlagd i Dals Långed, Dalsland. Utbildningen fokuserar på konst och formgivning i järn och stål för offentliga miljöer. Konstnärlig ledare och högsta hönset är Heiner Zimmerman och ansökan görs genom arbetsprover senast den 15 april. Här följer en reflektion över utbildningens innehåll av Gustav Thane, nyexaminerad från mastersprogrammet.

När jag sökte till HDK Steneby stod det metallkonst på ansökningsblanketten. Jag minns att jag frågade mig själv vad konst är och ifall det verkligen var något för mig. En viktig drivkraft för mig var att få stå och slå, en annan var att elda. Jag hade svårt att förstå vad det skulle ha med konst att göra men gillade ändå idén att inte behöva fundera över vad mitt smide skulle ha för nytta. Som konstnär hade jag rätt att slå och elda oavsett vad andra sa.

Jag blev tidigt intresserad av varmsmidetekniker och järnets karaktäristiska egenskaper. Jag fascinerades av hur smidet tillät mig att knåda stål. Ett starkt material lät sig formas av min arms kraft. På Steneby lägger man stort fokus på det kreativa i hantverket. Man lär sig inte tekniker för att de har något visst historiskt värde. Snarare handlar det om vad en teknik kan ge för nytt idag. De uppgifter och föreläsningar studenterna på Steneby kan ta del av syftar till kritiskt tänkande, nyskapande idéer och möjligheten att uttrycka sig med mer än bara ord.

Pedagogiken på Steneby går ut på att du som student uppmuntras till att söka din egen inre drivkraft. Genom denna drivkraft får du sedan möjligheten att träna olika gestaltungsprocesser och hantverkstekniker. Om du är intresserad av att bocka plåt kan du göra det i fem år. Vill du formge uttrycksfulla grindar kan du göra det. Är du som jag intresserad av att forma järnet varmt har du en av Norra Europas mest välutrustade smedjor till ditt förfogande.

HDK Steneby är en universitetsutbildning vilket innebär att man har handledare och inspiratörer i stället för lärare. Från början upplevde jag frustration över att ingen sa till mig exakt vad och hur jag skulle göra men efter en tid insåg jag att det inte fanns något rätt eller fel, bara olika perspektiv att se på saken. Det var här kreativiteten fick en stor roll. Utbildningen Järn & Stål /offentlig gestaltning handlade om att göra mig till en självständig fritänkande metallarbetare. Jag tvingades utveckla ett personligt formspråk. Men jag var aldrig ensam, handledarna fanns alltid där när jag behövde hjälp att lära mig en teknik eller tappade tråden i mina resonemang.

På Steneby utgår man ifrån att konstsmide och gestaltande metallarbete är en kulturyttring. Inom konst- och designvärlden finns en marknad för enstycksföremål och genomarbetade formgivningar och det finns kunder som gärna betalar vad handarbete är värt. Skolan fokuserar därför på det som kan ge dess elever konkurrenskraft i den världen. En hel del tid ägnas åt konsthistoria och konstteori. Det var i dessa studier jag upptäckte att det var just konst jag höll på med. För mig är konst när man gör precis som man vill, inte för att någon säger till en utan för att man vill. I mitt fall elda, slå och förfina mina tekniker.

Gustav Thane

Graffitiform, Siri Tolander

Tetraed, Robert Karlsson

Grindstolpe, Gustav Thane

Skyffel, Karl Hallberg, Slöjdkollektivet